

то Меркаторово отъ имя-то на математика что го е исмыслилъ. По него меридіани-ти ся прѣдставляють съ правы равностойны линіи, и прѣсѣчваны полѣгато отъ параллелны-ты на Равноденственный; него употребляють повече Мореплавателе-ти.

47. Зачтото е невѣзможно да ся изобразять врѣху разстлаты-ты клѣба всичкы-ты подробности на мѣста-та освѣнь само ако имъ даде нѣкой пространства весма голѣмы и прѣгрѣдны, измыслихъ частны Земевиды или Харты, които изобразяють колко годѣ голѣмы страны на Клѣбо-то, подлагваны и тыя въ нарядбы-ты на исписы-ты (45). Всеобщы ся наричять, кога прѣдставляють цѣло-то на нѣкое голѣмо мѣсто или дръжавѣ; и частны или особени, кога изобразяють само една страна. Ти пакъ ся наричять хорографическы, ако прѣдставляють една область съ всичкы-ты и достойнозначителны мѣста; и топографическы, или и географическы, кога описатель-тъ испише и всичкы-ты усамотены жилища и раздѣленіе-то на полета-та. Има още и друзи Земевиды; както Мореплавателскы-ти или гидрографическы-ти правени за мореплавателе-ты, дѣто съ вниманіе ся забѣлѣжвать крайморія-та и дълбины-ты на воды-ты; Минералогическы, врѣху които ся забѣлѣжва естество-то на земны-ты настѣлы, родове-ти на дѣто ся намирать по тѣхъ руды, минералы и проч.

48. Всякой Земевидъ, голѣмъ или малкъ, става спорядъ нѣкое сношеніе или опрѣдленіе колкото спорядъ истиннѣ-тѣ величинѣ на Земно-то Клѣбо; и това сношеніе ся показва съ нареченѣ-тѣ стѣлѣж. Тая стѣлѣжа е линія изъ отдолу на всякой земевидъ раздѣлена равномѣрно, на кояшто дължина-та и прѣградкы-ты показвать съ колко разстояніе, приемвано врѣху земевида, е равно нѣкое число на мили, левгы или миллиметры; и това помага намъ да прѣцѣняваме отстоянія-та на мѣста-та, и заедно да ся научяваме Земевидъ-тъ колко е по-малкъ отъ изобразено-то мѣсто.